

29. neděle v mezidobí

Liturgické texty

1. čtení – Iz 45,1.4-6

Žalm 96,1+3.4-5.7-8.9-10a+c

2. čtení – 1 Sol 1,1-5b

Evangelium – Mt 22,15-21

„Dávejte tedy, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu.“

Farizeové poslali své učedníky zároveň s herodovci. Farizeové a herodovci se při tom nepřátelili. Ale pro tuto chvíli udělali výjimku. Bylo třeba se zbavit Pána Ježíše. Jak často jsme svědky takových účelových "přátelství" za účelem prosazení něčeho špatného i v dnešní době a to jak na osobní, tak na lokální nebo i mezinárodní rovině. Herodovci byli nakloněni římské moci, přítomné v tehdejší Izraeli. Otázka, zda je dovoleno platit daň císaři nebo ne, mohla Ježíše zničit, bez ohledu jak by na ni odpověděl. Řekne-li ne, obžalují ho před římskou mocí jako buřiče a Řím už si s ním poradí. Odpoví-li ano, znechutí tím lid, kterému byla římská nadvláda neustálým trnem v oku. Lid se od něj odvrátí a z Ježíše se stane jen další zkrachovalý potulný kazatel. Všimněme si také, jak úlisně je otázka formulována: *„Mistře, víme, že jsi pravdomluvný a že učíš cestě k Bohu podle pravdy. Nedbáš lidských ohledů, nehledíš totiž na to, čím kdo je. Pověz nám tedy...“* Mysleli si, že ho lichocením zbaví ostražitosti, nebo se mu prostě vysmívali? Ať tak nebo onak - je jasné, že v něj nevěřili. Pán Ježíš žádá o minci (sám žádnou neměl) a ptá se, čím je to obraz na ní vyražený. Císařové se pravidelně nechávali již za života prohlašovat za bohy. Proto ten, kdo mu minci podal, byl de fakto vinen modloslužbou (měl u sebe podobiznu boha, něco co Mojžíšův zákon kategoricky zakazoval). Samozřejmě se to v Ježíšově době "tak nebralo". Museli přece kupovat a prodávat a k tomu byly potřeba peníze. Co na tom, že s podobiznou falešného boha. Můžeme si v tuto chvíli vzpomenout, kolik kompromisů děláme my. Namátkou práce v neděli, účast na mši svaté podle nálady, pozdní příchody, škodlivá přátelství, intimní soužití mimo manželství, neochota postit se, zvláště v pátek. Nechuť k modlitbě, takzvané milosrdné lži a výmluvy. Snaha příliš neupozorňovat na svoji katolickou víru. Ještě, že alespoň v chrámě bylo zakázáno používat tyto římské peníze. Což ovšem zase vytvořilo obchodní příležitost pro chrámové směnárníky (Jan 2, 15). Také my máme tendenci oddělovat od sebe život profánní a život posvátný - takzvaný obyčejný život od života duchovního. Aby celá věc nezapadla, Pán se nahlas zeptal: *"Čí je to obraz a nápis?"* K velké nelibosti toho, kdo mu minci podal (a jistě nebyl v davu lidí jediný). Musel ale s pravdou ven. *"Císařův."* Vidíme, že Pán se nejen nedal zahrnout do kouta, ale s autoritou otočil celou situaci o 180 stupňů. Není to Bůh, kdo je tady obžalován, ale člověk. Je jedno jak se snažíme, svoje problémy na Pána Boha prostě nehodíme. On za ně nemůže, to my sami. Pokud však nebudeme arogantní, může nám s nimi pomoci. Vždyť i situace dnešního evangelia nebyla Pánem pojata jako odsouzení těch, kdo ho chtěli nacytat, ale jako nabídka šance k obrácení.

Dostáváme se k hlavní větě evangelia. *„Dávejte tedy, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu.“* Je to věta podobná té, kterou odvětil někomu ze zástupu, když ho dotyčný žádal, aby domluvil jeho bratrovi, aby se s ním rozdělil o dědictví: *„Člověče, kdo mne ustanovil nad vámi soudcem nebo rozhodčím?“ (Lk12,14).* Do čeho se mě to pokoušíte zatáhnout? Nepřišel jsem, abych založil dokonalé království na zemi, ale abych vám otevřel cestu do

království nebeského. *Nejen chlebem žije člověk, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.*" (Mat 4, 4). Jestliže jsme zde svědky, že i tomu nejlepšímu člověku, který kdy chodil po zemi, se odporuje a kují se proti němu pikle, nemělo by nás to vyléčit z iluze, že ráj na zemi je jen otázkou času, dobré vůle, správného politického systému a patřičných mezinárodních dohod? Všeobecné bratrství lidí nemůže existovat samo od sebe. Není automatické. Pokud nemáme Boha za Otce, nemůže být řeč o lidském bratrství. A Božími dětmi se stáváme přijetím jeho milosti ve chvíli křtu. K Bohu, do jeho království, se nelze dopracovat nějakým pouhým vývojem lidské společnosti, ale pouze osobní proměnou, způsobenou milostí, kterou Bůh dává zdarma všem, kdo chtějí a kdo oni poprosí.

Když se Pán ptá, čí podoba je na minci, zřetelně naráží na fakt, že my sami jsme byli "vyraženi" k podobě samotného Boha. *Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil.* (Genesis 1, 27). Z toho důvodu tedy patříme Bohu. Celí a pořád. Jestliže se někdo ptá, zda je spravedlivé platit daně a podobné otázky, měl by se nejdřív zeptat, jestli nespravedlivě neokrádá samotného Boha o to, co mu právem patří. Nejen v neděli a o svátcích, ale v každé chvíli svého života.

Váš Otec Karel